

Gurbetteki Osmanlılar: MELUNCANLAR

Elvis Presley hayranıyım. Dolayısıyla onun Meluncan adı verilen insanların soyundan geldiği için Türk kanı taşıdığını yıllar önce duymuştum. Doğrusu üzerinde pek durmamıştım ama Meluncanlar romanının iç kapağını okuduğumda meraklandım. Öyle ki sadece Elvis Presley'den bahsedilmiyordu, Tom Hanks'den Steve Martin'e hatta Amerika başkanlarından Abraham Lincoln'e kadar pek çok ünlü Amerikalının Meluncanlar soyundan geldiği iddia ediliyordu.

Mine Sultan Ünver'in bu romanı da diğerleri gibi tarihin saklı kalmış bir kesitine ışık tutuyor. Tarih şeridinde bulunan fakat çoğumuzun bilmediği, hatta hiç duymadığı bir döneme değiniyor. Bu romanda da pek çok kişiyi tanıyor, tarihi kırılmalara neden olan pek çok olaya tanıklık ediyoruz. Bir tarihi roman olarak araştırma kısmı yine çok sağlam.

Roman Osmanlı döneminde iki farklı zamanda geçiyor. Birisi, İnebahtı deniz savaşının yaşandığı ve Osmanlı leventlerinin Haçlı donanmasına esir düştüğü 1571 senesi. Diğeri ise siyasi dengelerin pamuk ipliğine bağlı olduğu, casusların ve misyonerlerin imparatorluk topraklarında etkisini artırdığı Sultan Abdülhamit dönemi. Romanda Scott Reccardi adındaki Amerikalı, dedesinin ölürken mutlaka okumasını vasiyet ettiği gizemli bir günlükle Abdülhamit İstanbul'una geliyor. Asırlar evvel birkaç dilde yazılmış bu günlüğün tercümesi için Reccardi İstanbul'da. Fakat daha o gelir gelmez Amerikalı, İngiliz ve Alman casuslar günlüğün peşine düşüyorlar. Elbette Abdülhamit'in hafiyeleleri de onların peşinde. Hatta günlüğün tercümesini yapan iki kişiden biri İngiliz casusu. Roman kahramanlarından hiçbiri görüldüğü gibi değil. Sırrın içinde sır, oyunun içinde oyun var. Çünkü günlük, bütün dengeleri bozabilecek derecede önemli bilgiler taşıyor. Roman adeta hırs, tutku, aşk, macera ve gizemle örülü.

Günlük, İnebahtı'dan sonra esir düşen leventlerin güney ve kuzey Amerika'da ne maceralar yaşadığını anlatıyor bize. Bir kısmının İngilizlerin kurnaz siyaseti gereği nasıl Osmanlı'ya döndüğünü, bir kısmının niçin Amerika'da kaldığını anlatıyor. Kızılderililerle karşılaşan Türklerin kültür benzerliğini, insanların nasıl köleleştirildiğini altı çizilesi dolu dolu cümlelerden öğreniyoruz. Bu günlük tercüme edilirken yaşananlar sayesinde de dönem aydınlarının batı hayranlığını, Sultan Abdülhamit'in doğru ve yanlışlarını okuyoruz. Romanın güçlü kurgusu, kaderi de derin bir anlamla işlemiş. Yaradan'ın bizleri en sevdiğimizle sınaması, farklı görüşleri savunsalar da vatani için can vermeye hazır münevver insanlar, sevgi ve şefkatle aldatılanlar, iyi görünen azılı kötüler, dostluk için kendini feda edenler, yurdundan sürülenler... Nice insani konu romanın kurgusu olmuş. Doğrusu Meluncanlar, esir alınarak hiç bilmedikleri diyarlarda yaşamak mecburiyetinde kalan ve orada unutulmuş insanların romanı. Araştırmalar ışığında yazılmış enfes bir roman.

Gurbetteki Osmanlılar: MELUNCAN

HALUK ÇELİK

kitap.eki@aksam.com.tr

Elvis Presley hayranıyım. Dolayısıyla onun Meluncan adı verilen insanların soyundan geldiği için Türk kanı taşıdığını yıllar önce duymuştum. Doğrusu üzerinde pek durmamıştım ama Meluncanlar romanının iç kapğını okuduğumda meraklandım. Öyle ki sadece Elvis Presley'den bahsedilmiyordu, Tom Hanks'den Steve Martin'e hatta Amerika başkanlarından Abraham Lincoln'e kadar pek çok ünlü Amerikalının Meluncanlar soyundan geldiği iddia ediliyordu. Mine Sultan Ünver'in bu romanı da diğerleri gibi tarihin saklı kalmış bir kesitine ışık tutuyor. Tarih şeridinde bulunan fakat çoğumuzun bilmediği, hatta hiç duymadığı bir döneme değiniyor. Bu romanda da pek çok kişiyi tanıyor, tarihi kırılmalara neden olan pek çok olaya tanıklık ediyoruz. Bir tarihi roman olarak araştırma kısmı yine çok sağlam. Roman Osmanlı döneminde iki farklı zamanda geçiyor. Birisi, İnebahtı deniz savaşının yaşandığı ve Osmanlı leventlerinin Haçlı donanmasına esir düştüğü 1571 senesi. Diğer ise siyasi dengelerin pamuk ipliğine bağlı olduğu, casusların ve misyonerlerin imparatorluk topraklarında etkisini artırdığı Sultan Abdülhamit dönemi. Romanda Scott Reccardi adındaki Amerikalı, dedesinin ölürken mutlaka okumasını vasiyet ettiği özeimli bir öünlükle Abdülhamit İstanbul'una geliyor.

monakitap

günlüğün tercüde
daha o gelir gel-

Mine Sultan Ünver

mez Amerikalı, İngiliz ve Alman casuslar günlüğün peşine düşüyorlar. Elbette Abdülhamit'in hafiyeleleri de onların peşinde. Hatta günlüğün tercümesini yapan iki kişiden biri İngiliz casusu.

OYUNUN İÇİNDE OYUN VAR

Roman kahramanlarından hiçbiri görüldüğü gibi değil.